

Het overlijden van Drs. P, op 95-jarige leeftijd, leidde deze zomer tot veel bewonderende reacties. Aan het eind van het jaar kijkt Pieter Nieuwint nog eens terug op het werk van deze taalvirtuoos.

PIETER NIEUWINT

“Haar tierenheid was goeder en haar moedigheid was lank”

Ode aan tovenaar Drs. P

In het juli/augustusnummer van *Onze Taal* werd Drs. P door Rutger Kiezebrink herdacht. Dat was een terechte, snelle reactie op het overlijden (op 13 juni) van een van de grootste grootmeesters die zich met onze taal hebben beziggehouden. Drs. P, pseudoniem van Heinz Polzer, was een taalvirtuoos en een van de origineelste Nederlandse tekstschrijvers. Tot zover geen nieuws. In zijn inleiding bij *Toenemend feestgedruis* (Nijgh & Van Ditmar, 2004) schreef Cees van der Pluijm al: “hij is geen dichter, een plezierdichter hooguit, maar bovenal een technicus die onze taal tot in de finesses beheerst.” En als Rutger Kiezebrink schrijft dat zijn liedjes zo bekend zijn geworden “dankzij de goed in het gehoor liggende melodieën en de geestige teksten”, heeft hij natuurlijk gelijk – al is het goed om erbij te zeggen dat Drs. P ook die melodieën zelf componeerde en dus als singer-songwriter (wat zou hij van die benaming gevonden hebben?) bij uitstek in staat was om tekst en melodie naadloos op elkaar aan te laten sluiten.

Het Rijmschap

Ik kom graag nog een keer op hem terug, al was het alleen maar om even stil te kunnen staan bij zijn bijdragen aan *Onze Taal*, in de jaren 1980-1984. Samen met Ivo de Wijs verzorgde hij toen de rubriek ‘Het Rijmschap’, waarin het bijvoorbeeld ging om on-

berijmbaar geachte woorden als *tuinder*, *heup* en *Weesp*. Dit waren zijn oplossingen:

- ‘Ze zuin verscheunen, ja – Godlof, ze zuin d’r ...’
De oude Garmt, een regionale tuinder
Hield koesterend het liedboek in de hand
En staarde diepbewogen naar de uinder
- Zij kust me overal ... Mijn rechterheup
Raakt meer en meer beschilderd met makeup
- De ware Viking gordde nooit zijn slagzwaard
aan de heup
Dan na het eten van een portie knäckebröd
met ströp
- ‘Een gifslang beet mij ... in de heup ...
Zij is verdwe...nen in ... het ... kreup...’
- Daar zat ze, met een fles goedkope sherry naast
haar heup
Ze kende noch moraal noch werkwoordsvormen
als ze zeup
- ‘Ik garandeer u’, zei een arts in Weesp
‘Dap mepperpijp uw straaqgebrek geneesp’

U ziet het: geen zee ging de doctorandus te hoog als er gerijmd moest worden. En dat gebeurde nogal eens. Ik ken geen dichter of liedjesschrijver die de mogelijkheden van rijm dwang zó wist uit te buiten als Drs. P. Hij wilde eens een lied maken over drank waarin alle regels rijmen op *ank*, en besloot drie